

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 - 2020

Probă scrisă
Limba și literatura slovacă maternă

Variantă 4

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 2 ore.

SUBIECTUL I

(45 de puncte)

Pozorne prečítaj ukážku a odpovede napíš na skúšobný hárok.

Je zima. Chudobnému svetu pojedli už deti z komory všetko. Čo lanského leta horko-t'ažko nabiedil. Do banky počínajú chodiť ľudia s desať, dvadsať, tridsať-korunovými 'chlebovými' zmenkami. Tak aj v pondelok prišli takí traja. O jednom vám porozprávam.

Už pred dvoma-troma dňami bol doniesol istý mladý a predsa vybiedený chudý chlap zmenku a žiadal na ňu tridsať korún. Zapísal som ju do knihy a podal direktorovi.

„Prosil by som, ak by bola možná vec... Troška peňazí... Na chlieb.... – začínal, iste cítiac obavu, či aj tu tak pochodí, ako v druhej banke, kde bola zmenka vyplnená, čo my už po písme poznáme.

Zaujatý, prísny direktor, ako by nepočul, čo človek vraví, berúc zmenku spytuje sa: „Kto sa vám podpísal?“

„Švager“, odpovedá človek.

„A druhý?“

„Bratník.“

„A vy čo máte? Zem, dom?“

„Ja prosím... len v hospode bývame, ani zeme nemáme.“

Direktor vážne a myslí si: „Akože chceš brať pôžičky, keď nemáš na čo?“ a opytuje sa na švagra, čo ten má?

„Ani ten nič nemá, do roboty chodí,“ – odpovedá človek tak isto dobrodušne.

Direktor sa vystiera na stoličici a spytuje sa na tretieho.

„Ten má chyžku.“

„Kde?“

„Konča mesta za močidlami.“

„Á hej – myslí si direktor; takú, čo je hodna sto zlatých a dlhu na nej dvesto'. „Nemôžeme vám dať. Dajte si podpísať takého čo má zem, dom,“ – a direktor pripisuje k zmenke, že 'nie', nepovolená.

„Už ste mi len mohli dať, ktože sa mi len podpíše...“

[...]

„Sa mi nikto nechce, že nič nemám a že som chorý, môžem zomrieť. Ale už som lepšie. Bol som zle, ešte aj teraz, hľa, aký som. Od jesene na oči chorý, skoro slepý, nemohol som z izby von. Ale niet čo je ješť, chcem už do roboty... Nuž to že na chlieb žene aj deťom, kým zarobím... Ved' po korunke po dve odplatím statočne... Len mi nedajte po žobrote ísť... Lebo mi už tak prichodí...“ povedal zúfale a utrel si päšťou na ovisnuté žlté fúzy spadnuvšiu slzu ako hrach.

(Jozef Gregor Tajovský – Na chlieb)

1. Napíš, do ktorého literárneho druhu patrí citované dielo.	3 body
2. Spresni, ktorý slohový postup prevláda v ukážke: a) rozprávanie, b) opis, c) dialóg.	2 body
3. Na základe citovanej ukážky vysvetli názov literárneho diela <i>Na chlieb</i> .	5 bodov
4. Vypíš osoby, ktoré vystupujú v citovanej ukážke.	4 body
5. Napíš, kto je v diele rozprávačom a zároveň aj literárnou postavou.	6 bodov
6. Uveď z akého prostredia sa inšpiroval autor pri písaní tohto literárneho diela.	3 body
7. V rozsahu jednej strany napíš obsah diela <i>Na chlieb</i> .	10 bodov
8. Charakterizuj vlastnými slovami chudobného človeka a direktora banky.	8 bodov
9. Vysvetli slovné spojenia: „ísť po žobrote“, „chlebová zmenka“.	4 body

SUBIECTUL al II-lea

(45 de puncte)

Bol to domec neveľký, ale utešený. Okolo okien obrátených na východ tiahol sa vinič, pred oknami bola malá záhradka plná ruží, fialiek, rezedy i šalátu, petržlenu a inej drobnej zeleniny. Na severovýchodnej strane bol ovocný sad a za ním sa tiahli lúky až k mlynu. Veľká stará hruška stála pri samom domci, kladúc sa všetkými svojimi ratolesťami na šindľom krytú strechu, pod ktorou hniezdilo veľa lastovičiek. Uprostred dvorca stála lipa, pod ňou lavička. Na juhozápadnej strane boli menšie gazdovské stavy a za nimi sa tiahla chrastina. Okolo domca viedli dve cesty.

Božena Němcová - Babička

1. Vypíš z ukážky podčiarknuté súvetie a urč jeho druh.	4 body
2. Vypíš z ukážky číslovku a utvor z nej radovú, druhovú a násobnú číslovku.	3 body
3. Urč gramatické kategórie nasledovných slov: <i>záhradka, sa tiahli, utešený, uprostred.</i>	8 bodov
4. Urč vetné členy vo vete: <i>Okolo domca viedli dve cesty.</i>	5 bodov
5. Utor zdobneniny od slov: <i>mlyn, petržlen, hruška, strecha, cesta.</i>	5 bodov
6. Utor rozkazovací spôsob v 2. osobe singuláru od slovies: a) <i>stát'</i> , b) <i>tiahnuť</i> , c) <i>byť</i> .	6 bodov
7. Utor dvojčlennú rozvitú opytovaciu vetu so slovom <i>lavička</i> .	6 bodov
8. Utor genitív množného čísla od slov: <i>lipa, cesta.</i>	4 body
9. Vypíš z textu dve slová, ktoré vznikli skladaním.	4 body